

tægter i Form af rentebærende Papirer. Dette er nu her i Landet et meget lille og tilbøds kjøbenhavnst Spørgsmaal. Men man kunde ramme Kapitalisterne paa anden Maade; thi alle Kapitaler, der ere anbragte i Eiendomme og Bedrift, vilde man selvfølgelig ligesaa godt ramme ved at etablere Staten paa dette dobbelte Fundament. Naar man bestatter Grundeiendommen og Bedriften ved Siden af Personerne, kunde man ogsaa komme til forskjellige Fordeler. For det Første vilde man opnaa Muligheden af et vist Spillerum som nu i Landkommunerne, saaledes at der efter Omstændighederne, efter de lokale Forhold kunde lægges en vis Del over paa det ene og en vis Del over paa det andet Grundlag, eftersom det maatte passe efter de særlige Forhold paa hvert Sted. Ganste vist, naar man istedetfor en indsnævret Bestatning paa Eiendom og Bedrift vil gaa til en noget udvidet Bestatning, en Tanke, den ærede Ordfører her saa bestemt har afvist paa ethvert Punkt, hviler det paa den Betragtning, at en Bedrift og Eiendom som saadan foranlediger visse Udgifter i Kommunen, og jeg tror, at det er uimodsigeligt. Jeg tror, at, naar man vil se, hvorledes den største Del af de værende Udgifter er fremkommen, vil det vise sig, at det mere er fra Eiendommen og Bedriften, deriblandt Konjortier og Aktieselskaber, end fra Personerne som saadanne. Jeg tror derfor ogsaa, at det er billigt, at man bestatter Eiendommen og Bedriften som saadanne, og jeg kan ikke indrømme, at det vilde være den rigtigste Fremgangsmaade at lægge den stadig værende Kommuneskat saaledes, at man sagde: Den skal kun til en vis Grad svares af Eiendommen og Bedriften; hele det øvrige Beløb skal lægges over paa Personerne. Der er desuden den Ulempe derved, at Personernes Statteevne vel er overmaade let at finde for deres Vedkommende, der have de mindste Indtægter og faste Indtægter, men overmaade vanskelig at finde for deres Vedkommende, der have en stor Bedrift og store Indtægter. Naar man skal anvende Principet paa Landdistrikterne, kan man ganste vist ikke som nu blive staaende ved Hartkornskat. Det kan umuligt være billigt alene at lægge Næringsstaten og Bedriftskatten paa Landeieendommene. Hartkornskatten er jo ogsaa som Kommuneskat saa sikkert som Noget en Næringskat. Det kan ikke omtvistes, at den er det; thi som den ærede Ordfører har indrømmet, den hviler ikke paa Statteevnen, men paa Driften som saadan, uanset om den er betyngt med Prioriteter og Gjæld, og uanset, hvorledes de Personers private Forhold ere, som sidde ved Bedriften.

Den hviler paa Bedriften som saadan. At man selv paa Landet har en vis Vedhængen ved denne Bestatningsform, ses deraf, at, uagtet der siden 1867 har været Udgang til at komme bort fra denne Bestatning, udredes endnu $\frac{2}{3}$ eller endnu Mere efter dette Grundlag og kun en mindre Del som personlig Skat. Jeg vilde ganste vist ikke finde det rigtigt, om man forandrede dette Forhold, naar man ikke vilde lægge den værende Byrde paa Eiendommen, dels paa Næringsbedriften dels paa Skovene; men jeg tror ogsaa, at, naar man vil gaa til noget Saadant, vil man afhjælpe de væsentligste af Klagerne og maasse komme til en bedre Bestatning end den meget besværlige mellemkommunale Bestatning paa Person. For Byerne stiller det sig efter min Mening paa samme Maade. Der gik man allerede tidligere, nemlig ved Loven af 11te Februar 1863, over til at lade Grundskatterne fast. Man har efter denne Lov endnu en Grundskat eller Husstat — ligesom man vil — man kan vælge mellem dem. Den blev sat efter de Afgifter, som vare svarede i Tiaaret 1853—62. At der har været nogen Misnoie med den Maade at bestatte paa, forekommer det mig er ligefrem konstateret ved Loven af 10de Sept. 1880, og det vil erindres, at de specielle Kjøbstadrepræsentanter vare meget ivrige for dens Gjennemførelse. Derved gav man de Kjøbstæder, som endnu ikke havde opfyldt Bestemmelserne i den tidligere Lov, Ret til at lægge et senere Tiaar, nemlig det fra 1869—78 til Grund for Fastsættelsen af Skatterne og indrømmede endvidere andre Kjøbstæder, som tidligere havde faaet Stattebedtægten færdig, at de ved en Revision kunde komme til en Sjetteedel af samtlige deres Udgifter ved at lægge den over paa det Grundlag, Loven hjemlede. Det forekommer mig altsaa, at her er et Vidnesbyrd om, at man i Kjøbstæderne ikke har været særlig glad ved den Vej, man kom til at gaa, og at det vistnok har været en Misopfattelse, at man, efter at Næringsloven af 1857 var givet, nødvendigvis maatte bort fra al Afgift paa Næring. Jeg tror, jeg tør gjentage, hvad jeg sagde ved Finanslovens 1ste Behandling, at, hvis man i Kjøbstæderne havde vidst, i hvilken Grad Bedrifterne vilde gaa over i Konjortiers, Aktieselskabers og fremmede Hænder, hvorved jeg forstaaer Folk, som have Bopæl andre Steder, vilde man vist have været langt mere betænkelig, end man var og endnu er, ved at fratage Afgift paa Bedrifter og faste Eiendomme. Man vilde ved disse Afgifter selvfølgelig komme til en væsentlig Lettelse i den Skat, som man nu lægger over paa Personen, og jeg tror, det vilde være baade